

Sygn. akt VIII Ka 50/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 1 kwietnia 2014 r.

Sąd Okręgowy w Białymstoku VIII Wydział Karny Odwoławczy w składzie:

Przewodniczący: SSO Marek Wasiluk

Protokolant: Aneta Chardziejko

przy udziale Prokuratora Ewy Minor - Olszewskiej

po rozpoznaniu w dniu 1 kwietnia 2014 roku

sprawy P. O. oskarżonego z art. 178a § 4 k.k.

na skutek apelacji wniesionej przez oskarżonego

od wyroku Sądu Rejonowego w Białymstoku z dnia 19 listopada 2013 roku, sygn. akt XV K 1424/13;

I. Zaskarżony wyrok zmienia w ten sposób, że:

1. z opisu przypisanego oskarżonemu czynu eliminuje stwierdzenie „przy czym czynu tego dopuścił się będąc uprzednio prawomocnie skazanym wyrokiem Sądu Rejonowego w Białymstoku z dnia 6.09.2011 r. w sprawie III K 765/11 za prowadzenie pojazdu mechanicznego w stanie nietrzeźwości” i czyn ten kwalifikuje z art. 178a § 1 k.k., przyjmując ten przepis za podstawę skazania i wymiaru kary.
2. na mocy art. 69 § 1 i 2 k.k., art. 70 § 1 pkt 1 k.k. wykonanie orzeczonej kary pozbawienia wolności warunkowo zawieszona oskarżonemu na okres próby wynoszący 3 (trzy) lata.
3. orzeczony środek karny w postaci zakazu prowadzenia pojazdów mechanicznych (pkt II części dyspozytywnej) łagodni do 3 (trzech) lat.

II. W pozostałym zakresie zaskarżony wyrok utrzymuje w mocy.

III. Zwalnia oskarżonego od ponoszenia opłaty i od pozostałych kosztów sądowych za postępowanie odwoławcze, obciążając nimi Skarb Państwa.

UZASADNIENIE

P. O. został oskarżony o to, że w dniu 17 września 2013 roku o godzinie 22.20 w B. przy ulicy (...) prowadził pojazd mechaniczny marki V. (...) nr rej. (...) będąc w stanie nietrzeźwości (I wynik 0,87 mg/dm³, II wynik 0,79 mg/dm³) zawartości alkoholu w wydychanym powietrzu, będąc uprzednio w 2011 r. skazanym prawomocnym wyrokiem przez Sąd Rejonowy w Białymstoku, sygn. akt III K 675/11 za prowadzenie pojazdu mechanicznego w stanie nietrzeźwości, tj. o czyn z art. 178 a § 4 k.k.

Wyrokiem z dnia 19 listopada 2013 roku Sąd Rejonowy w Białymstoku oskarżonego P. O. uznał za winnego popełnienia tego, że w dniu 17 września 2013 roku o godzinie 22.20 w B. na ulicy (...) i skrzyżowaniu ulic (...) prowadził pojazd mechaniczny marki V. (...) nr rej. (...) będąc w stanie nietrzeźwości tj. osiadając w I badaniu - 0,87 mg/dm³, w II badaniu - 0,79 mg/dm³ zawartości alkoholu w wydychanym powietrzu, przy czym czynu tego dopuścił się będąc

uprzednio prawomocnie skazanym wyrokiem Sądu Rejonowego w Białymstoku z dnia 06.09.2011 r. w sprawie III K 765/11 za prowadzenie pojazdu mechanicznego w stanie nietrzeźwości, tj. czynu z art. 178a § 4 k.k. i za czyn tak przypisany na mocy art. 178a § 4 k.k. skazał go na karę 6 (sześciu) miesięcy pozbawienia wolności.

Na mocy art. 42 § 2 k.k. orzekł wobec oskarżonego zakaz prowadzenia pojazdów mechanicznych na okres 4 (czterech) lat.

Zwolnił oskarżonego od ponoszenia opłaty i pozostałych kosztów sądowych.

Powyższy wyrok w części dotyczącej orzeczenia o karze zaskarżył oskarżony.

Powyższemu wyrokowi zarzucił rażącą niewspółmierność orzeczonej kary i wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez warunkowe zawieszenie wykonania orzeczonej kary pozbawienia wolności.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelację oskarżonego należało uznać za zasadną w zakresie w jakim wnosił o zmianę wyroku, jednakże z innych powodów niż wynikałoby to z argumentacji zawartej w apelacji i w szerszym zakresie z uwagi na istnienie przesłanek, o których mówi art. 440 k.p.k.

W toku postępowania odwoławczego Sąd Okręgowy stwierdził, że doszło już do zatarcia skazania w sprawie Sądu Rejonowego w Białymstoku z dnia 06.09.2011 roku w sprawie III K 765/11, która stanowiła podstawę do przyjęcia przez Sąd Rejonowy wobec oskarżonego kwalifikacji popełnionego przez niego czynu z art. 178a § 4 k.k. W w/w sprawie oskarżony P. O. został skazany za czyn z art. 178a § 1 k.k. na karę 5 miesięcy pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres próby wynoszący 2 lata. Sąd ponadto orzekł w stosunku do niego karę grzywny w wysokości 70 stawek dziennych po 10 złotych każda stawka i środek karny w postaci zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych na okres 2 lat. Orzeczenie to uprawomocniło się w dniu 14 września 2011 roku. Jak wynika z karty karnej (k. 29) w dniu 25 października 2011 roku wykonano orzeczoną karę grzywny, a środek karny w postaci zakazu prowadzenia pojazdów mechanicznych w dniu 16 czerwca 2013 roku.

W art. 76 k.k. określono inaczej - niż na zasadach ogólnych - sposób zatarcia skazania w przypadku warunkowego zawieszenia wykonania kary. Zgodnie z rozwiązaniem przyjętym w tym przepisie następuje ono po upływie sześciu miesięcy od zakończenia okresu próby z tym, że warunkiem jest wykonanie, darowanie lub przedawnienie wykonania grzywny lub środka karnego. Oznacza to, że jeśli kara grzywny i środek karny zostały wykonane przed upływem okresu próby lub najpóźniej przed upływem sześciomiesięcznego okresu karencyjnego to z dniem upływu tego okresu, skazanie uważa się za niebyłe.

Dwuletni okres próby wyznaczony w sprawie III K 765/11 oraz kolejne 6 miesięcy, o których mowa w art. 76 § 1 k.k. upłynął z dniem 14 marca 2014 roku. Oznacza to, że na dzień orzekania przed Sądem odwoławczym skazanie w w/w sprawie uległo zatarciu, czego skutkiem winno być anulowanie wywołanych skazaniem skutków, uznanie skazania za niebyłe oraz traktowanie oskarżonego, jako osoby niekaranej. Powyższe determinowało zatem stosowną modyfikację opisu czynu t.j. wyeliminowanie uprzedniego skazania za prowadzenie pojazdu mechanicznego w stanie nietrzeźwości i w konsekwencji zakwalifikowanie czynu z art. 178 a § 1 k.k., przyjmując ten przepis za podstawę skazania i wymiaru kary. Sąd nie kwestionował przy tym trafności dokonanych ustaleń faktycznych i prawidłowej oceny materiału dowodowego odnośnie tego, że, oskarżony w dniu 17 września 2013 roku o godzinie 22.20 w B. na ulicy (...) i skrzyżowaniu ulic (...) prowadził pojazd mechaniczny marki V. (...) nr rej. (...) będąc w stanie nietrzeźwości tj. osiadając w I badaniu - 0,87 mg/dm³, w II badaniu - 0,79 mg/dm³ zawartości alkoholu w wydychanym powietrzu.

W tym miejscu, wskazać należy na orzeczenie Sądu Najwyższego z dnia 21 sierpnia 2012 roku w sprawie o sygn. akt IV KK 59/12 (lex 1261016), które znajduje odzwierciedlenie w realiach niniejszej sprawy, a w którym to jednoznacznie stwierdzono, iż „fakt zatarcia z mocy prawa wcześniejszego prawomocnego skazania za przestępstwo określone w art. 178a § 1 k.k. lub wymienione w art. 178a § 4 k.k., zaistniały w dacie wyrokowania co do popełnienia czynu

określonego w art. 178a § 1 k.k., uniemożliwia przyjęcie odpowiedzialności sprawcy na podstawie art. 178a § 4 k.k." (...). Sąd Najwyższy słusznie podkreśla w nim również, iż wszelkie skutki prawne skazania ulegają wraz z jego zatarciem unicestwieniu z mocy samego prawa, a wobec tego sąd jest zobowiązany badać i uwzględniać ten fakt w orzekaniu co do kolejnego przestępstwa i nie może skazania tego brać pod uwagę przy wymiarze kary, jako okoliczności określonej w art. 53 § 2 k.k. dotyczącej sposobu życia przed popełnieniem przestępstwa. Z powyższym korespondują także poglądy doktryny, z których wynika, że jeżeli w chwili orzekania poprzednie skazanie (...) uległo zatarciu, nie może ono uzasadniać przyjęcia powrotności do przestępstwa (...) nawet wtedy, gdy kolejne przestępstwo zostało popełnione przed upływem terminu przewidzianego dla zatarcia poprzedniego skazania" (vide: A. Marek: Prawo karne, Warszawa 2000, s. 388; J. Majewski (w:) A. Zoll (red.): Kodeks karny, Komentarz, t. I, Kraków 2004, s. 967; P. Hofmański, L. Paprzycki (w:) Kodeks karny, Komentarz, Warszawa 2006, s. 242; uchwała SN z dnia 15 grudnia 1987 r., sygn. VI KZP 39/87, OSNKW 1988, z. 3-4, poz. 19).

Powyższe rozważania wydają się istotne w odniesieniu do oceny współmierności kary wymierzonej oskarżonemu. W ocenie Sądu, mając na uwadze właśnie przede wszystkim wynikającą z faktu zatarcia uprzedniego skazania - niekaralność oskarżonego - w przekonaniu Sądu Okręgowego karę w wymiarze 6 miesięcy pozbawienia wolności bez warunkowego zawieszenia jej wykonania należy postrzegać w kategoriach rażąco niewspółmiernej. W przekonaniu Sądu Okręgowego orzeczona kara 6 miesięcy pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres próby wynoszący 3 lata, spełni wobec oskarżonego cele kary i zasługuje na miano kary słusznej, sprawiedliwej, a jednocześnie wystarczająco dolegliwej. Charakter oraz wysokość tak ukształtowanej kary w pełni uwzględnia stopień zawinienia sprawcy, jego warunki osobiste, a także stosunkowo wysoki stopień społecznej szkodliwości czynu.

Sąd Okręgowy kierował się przy wymiarze kary wszystkimi wskazaniemiami określonymi w art. 53 § 1 i 2 kk. W ocenie Sądu II instancji oskarżony, jako osoba dorosła, posiadająca określone doświadczenie życiowe, bez wątplenia musiał mieć i niewątpliwie miał świadomość bezprawności swego zachowania, które doprowadziło do kolizji, a przecież w każdej chwili mogło doprowadzić do wręcz tragicznych konsekwencji. Kara tak zmodyfikowana w wystarczającym stopniu uwzględnia powyższe, a ponadto wysoki stan nietrzeźwości i niekaralność oskarżonego.

Zasadnym było także złagodzenie orzeczonego środka karnego w postaci zakazu prowadzenia pojazdów mechanicznych do lat 3. Taki wymiar uwzględnia wskazane powyżej okoliczności przedmiotowo - podmiotowe niniejszego czynu i fakt, że oskarżony prowadził pojazd mechaniczny w stanie nietrzeźwości zaledwie po trzech miesiącach od uzyskania uprawnień. Ponadto z pewnością zrealizuje cele wychowawczo - zapobiegawcze oraz będzie należycie kształtował prawną świadomość społeczeństwa.

Oskarżonego zwolniono od zapłaty na rzecz Skarbu Państwa kosztów sądowych za postępowanie odwoławcze zgodnie z art. 624 § 1 k.p.k. w zw. z art. 634 k.p.k. ze względów słuszności.

Mając powyższe na uwadze Sąd Okręgowy orzekł jak w sentencji.